

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KAP.430.011.2017

Nr ewid. 56/2017/P/17/001/KAP

Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w części 58 – Główny Urząd Statystyczny

Warszawa maj 2017 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w części 58 – Główny Urząd Statystyczny**

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej

Bogdan Skwarka

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 18 maja 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie	4
II. Ocena kontrolowanej działalności.....	6
1. Ocena ogólna	6
2. Uwagi i wnioski.....	7
III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich.....	8
1. Dochody budżetowe	8
2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich	9
3. Sprawozdania.....	15
IV. Ustalenia innych kontroli.....	17
V. Informacje dodatkowe	18
Załączniki	19

I. Wprowadzenie

Dysponentem części budżetowej 58 – Główny Urząd Statystyczny jest Prezes Głównego Urzędu Statystycznego (dalej Prezes GUS), który jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach statystyki, wykonującym swoje zadania przy pomocy służb statystyki publicznej.

W 2016 r. w części 58 funkcjonowało 20 jednostek budżetowych podległych dysponentowi głównemu (Główny Urząd Statystyczny, 16 urzędów statystycznych, Zakład Wydawnictw Statystycznych w Warszawie, Centrum Informatyki Statystycznej w Warszawie oraz Centralna Biblioteka Statystyczna im. Stefana Szulca w Warszawie), których kierownicy pełnili funkcję dysponentów III stopnia. Ponadto w tej części budżetu państwa funkcjonowała instytucja gospodarki budżetowej pod nazwą Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS z siedzibą w Jachrance.

W okresie objętym kontrolą w części 58 z budżetu środków europejskich realizowany był jeden projekt pn.: *Zintegrowany System Monitorowania Sektora Ekonomii Społecznej* w ramach PO WER 2014–2020¹, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W realizacji projektu uczestniczyły dwie jednostki budżetowe, tj. GUS (dysponent III stopnia) i Urząd Statystyczny w Krakowie.

W ramach części 58 finansowano – zgodnie z obowiązującymi przepisami – głównie zadania z zakresu badań statystycznych oraz udostępniania i rozpowszechniania wyników tych badań. Dysponent części 58 realizował budżet w układzie zadaniowym w ramach dwóch funkcji państwa, dwóch zadań, trzech podzadań oraz siedmiu działań².

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2016³ w części 58 – Główny Urząd Statystyczny.

Zakres kontroli obejmował:

- wykonanie dochodów budżetowych. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r., kontrola dochodów budżetowych w Głównym Urzędzie Statystycznym (dysponent III stopnia) oprócz analizy danych sprawozdawczych obejmowała badanie prawidłowości pozyskiwania i ewidencjonowania dochodów oraz postępowania z zaległościami (stwierdzono ich wzrost o ponad 20% w porównaniu do roku ubiegłego), natomiast w trzech urzędach statystycznych w: Krakowie, Poznaniu i we Wrocławiu, kontrola dochodów budżetowych obejmowała analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego;
- wykonanie wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych;
- prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań budżetowych za 2016 r. oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych;
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴ (dalej ufp);
- realizację wniosków pokontrolnych sformułowanych po kontroli wykonania budżetu w 2015 r.

¹ Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

² Funkcje: 1 – Zarządzanie państwem i 11 – Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic; zadania: 1.11 – Statystyka publiczna i 11.4 W. Gotowość struktur administracyjno – gospodarczych kraju do obrony państwa; podzadania: 1.11.1 – Prace statystyczne i rozwojowe, 1.11.2 – Prowadzenie krajowych rejestrów urzędowych oraz 11.4.2 – Pozamilitarne przygotowania obronne; działania: 1.11.1.1 – Realizacja badań statystycznych, 1.11.1.2 – Udostępnianie i rozpowszechnianie wyników informacji statystycznych, 1.11.1.3 – Prace rozwojowe, 1.11.2.1 – Prowadzenie rejestru TERYT, 1.11.2.2 – Prowadzenie rejestru REGON, 11.4.2.1 – Przygotowanie systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym oraz 11.4.2.4 – Szkolenie obronne administracji publicznej i przedsiębiorców.

³ Ustawa budżetowa na rok 2016 z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz. U. poz. 278, ze zm.).

⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.

W niniejszej informacji została przedstawiona ocena ogólna wykonania budżetu państwa w 2016 r. wraz z wynikami kontroli, które zostały przeprowadzone w Głównym Urzędzie Statystycznym oraz w trzech urzędach statystycznych: w Krakowie, w Poznaniu i we Wrocławiu⁵.

Wykaz jednostek objętych kontrolą przedstawiono w załączniku nr 6 do Informacji.

Zrealizowane w 2016 r. w części 58 dochody wyniosły 2 620,0 tys. zł, w tym 1 292,1 tys. zł (49,3%) stanowiły dochody zrealizowane przez skontrolowane jednostki.

W 2016 r. w części 58 zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 409 659,3 tys. zł (0,1% wydatków budżetu państwa), w tym 154 474,9 tys. zł (37,8%) stanowiły wydatki skontrolowanych jednostek. Z budżetu środków europejskich wydatkowano kwotę 94,6 tys. zł, z tego 87,6 tys. zł przez GUS (dysponent III stopnia) i 7,0 tys. zł przez Urząd Statystyczny w Krakowie. W Urzędach Statystycznych w Poznaniu i we Wrocławiu nie planowano i nie realizowano wydatków na projekty finansowane w ramach budżetu środków europejskich.

Kontrole zostały przeprowadzone na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶.

---

⁵ Kontrola w urzędach statystycznych została przeprowadzona przez Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w: Krakowie, Poznaniu i we Wrocławiu.

⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

II. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna⁷

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 58 – GUS.

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w Głównym Urzędzie Statystycznym oraz w trzech urzędach statystycznych w: Krakowie, Poznaniu i we Wrocławiu.

W wyniku kontroli 9,2% wydatków zrealizowanych przez GUS (dysponent III stopnia) i trzy urzędy statystyczne (3,5% zrealizowanych wydatków budżetu państwa w części 58) oraz 63,7% wydatków z budżetu środków europejskich zrealizowanych w części 58 przez GUS (dysponent III stopnia) i Urząd Statystyczny w Krakowie, Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w układzie zadaniowym wydatków.

Prezes GUS rzetelnie, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 58.

Ujawniona przez NIK nieprawidłowość nie miała istotnego wpływu na realizację budżetu w tej części. Polegała ona na uwzględnieniu przy obliczaniu wartości miernika *Odsetek prac rozwojowych zrealizowanych do zaplanowanych*, służących do oceny stopnia wykonania działania 1.11.1.3 – *Prace rozwojowe*, nie tylko prac zakończonych (zrealizowanych), ale również – na równi z pracami zakończonymi – prac rozpoczętych i trwających w okresie sprawozdawczym. Powodowało to, że wynik pomiaru nie był zgodny z definicją miernika i nie obrazował rzetelnie rezultatu, jaki został osiągnięty. Zgodnie z przyjętymi przez NIK kryteriami oceny nieprawidłowość ta nie spowodowała obniżenia oceny wykonania budżetu państwa w części 58.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 58 – GUS przedstawiona została w załączniku nr 5 do niniejszej Informacji.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzenia przez dysponenta części 58 – GUS łącznych rocznych sprawozdań oraz sprawozdań jednostkowych dysponentów III stopnia za 2016 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),

⁷ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r., tj. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 58 na podstawie sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów. Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych GUS (dysponent III stopnia) oraz w trzech urzędów statystycznych były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty w tych jednostkach system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym z budżetu środków europejskich oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych, z uwzględnieniem sprawozdań dysponenta III stopnia. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

2. Uwagi i wnioski

Po kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. w części 58 – GUS Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o zapewnienie spójności pomiędzy metodologią liczenia miernika działania 1.11.1.3 – *Prace rozwojowe* i rezultatami, które ten miernik ma odzwierciedlać w danym okresie sprawozdawczym.

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości, NIK nie sformułowała wniosków w odniesieniu do objętych kontrolą Urzędów Statystycznych w: Krakowie, Poznaniu i we Wrocławiu.

III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich

1. Dochody budżetowe

1.1. Realizacja dochodów budżetowych

W ustawie budżetowej dochody budżetu państwa w części 58 zostały zaplanowane w kwocie 2 591,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 2 620,3 tys. zł i były wyższe o 1,1% od kwoty zaplanowanej. Pochodziły głównie z opłat za udostępnianie danych statystycznych podmiotom zewnętrznym (1 697,9 tys. zł), najmu pomieszczeń (260,1 tys. zł), kar umownych (228,0 tys. zł), a także ze sprzedaży dzienników urzędowych wydawanych na podstawie planów wydawniczych GUS oraz wydawnictw GUS i urzędów statystycznych (191,0 tys. zł).

W czterech kontrolowanych jednostkach (GUS – dysponent III stopnia, Urzędy Statystyczne w Krakowie, w Poznaniu i we Wrocławiu) dochody budżetu państwa zrealizowano w 2016 r. w kwocie 1 292,1 tys. zł (tj. 49,3% ogółu dochodów osiągniętych w 2016 r. w części 58). W porównaniu do 2015 r. dochody osiągnięte przez kontrolowane jednostki były niższe o 94,9 tys. zł (tj. o 6,8%) z powodu m.in. mniejszej liczby sprzedanych publikacji statystycznych w związku z ich udostępnieniem bezpłatnie w Internecie oraz niższych niż planowano wpływów z najmu pomieszczeń.

Szczegółowym badaniem w GUS (dysponent III stopnia) objęto 82 dowody księgowe dotyczące dochodów budżetowych na łączną kwotę 461,2 tys. zł, co stanowiło 38,5% kwoty dochodów zrealizowanych przez tego dysponenta. Badanie przeprowadzono pod względem prawidłowości i terminowości ustalania należności. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Należności naliczane były w odpowiedniej wysokości określonej umowami.

Zestawienie dochodów budżetowych w 2016 r., według klasyfikacji budżetowej, przedstawiono w załączniku nr 1 do niniejszej Informacji.

1.2. Należności pozostałe do zapłaty

Na koniec 2016 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 58 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 566,2 tys. zł, w tym zaległości stanowiły kwotę 557,7 tys. zł. W porównaniu do 2015 r. należności ogółem były wyższe o 126,4 tys. zł, a zaległości wyższe o 130,6 tys. zł. Zaległościami były głównie niezapłacone kary wraz z odsetkami za niewykonanie przedmiotu umowy (233,8 tys. zł), nieuregulowany czynsz za najem pomieszczeń (75,0 tys. zł) oraz nieuregulowane należności ze sprzedaży publikacji GUS (2,9 tys. zł). Wzrost należności i zaległości na koniec 2016 r. wynikał przede wszystkim ze wzrostu odsetek od nieuregulowanych należności oraz naliczenia w 2016 r. kar umownych dla dostawców, którzy nie wywiązali się z umowy z GUS jako dysponenta III stopnia (114,4 tys. zł).

W większości jednostek zaległości te powstały przed 2016 r., a wyroki sądów dotyczące niektórych z nich pochodzą nawet z 2001 r. Dysponent główny w ramach sprawowanego nadzoru kontrolował i analizował kwartalnie wysokość zaległości budżetowych wykazywanych w sprawozdaniach miesięcznych Rb-27 i kwartalnych Rb-N oraz motywował pracowników jednostek, w których zaległości wystąpiły do działań w celu ich odzyskiwania.

Na koniec 2016 r. w GUS (dysponent III stopnia) oraz w Urzędach Statystycznych we Wrocławiu i w Krakowie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w łącznej kwocie 472,9 tys. zł, w tym zaległości stanowiły kwotę 469,4 tys. zł. W porównaniu z 2015 r. należności ogółem były wyższe o 132,6 tys. zł, a zaległości wyższe o 132,8 tys. zł. Zwiększenie kwoty zaległości wynikało przede wszystkim z powstania w GUS (dysponent III stopnia) nowych należności wymagalnych z tytułu naliczenia kar umownych za nieprawidłową realizację umów (106,7 tys. zł), nieuregulowania czynszu za najem pomieszczeń (7,2 tys. zł) oraz aktualizacji odsetek od zaległości pięciu podmiotów, a także naliczenia w Urzędzie Statystycznym we Wrocławiu odsetek za 2016 r. od zaległości dotyczącej nieuregulowania przez kontrahenta kary umownej z tytułu opóźnienia w usunięciu wad oraz odszkodowania za zastępcze usunięcie wad (9,9 tys. zł).

Badanie wykazało, że wobec dłużników prowadzono czynności w celu wyegzekwowania zaległości, które polegały:

- w GUS (dysponent III stopnia) na: wystawieniu wezwań do zapłaty, w wyniku, których trzy podmioty wpłaciły w styczniu 2017 r. zaległe środki w kwocie 8,4 tys. zł⁸, natomiast wobec pięciu dłużników sprawy skierowano do sądu powszechnego (do 31 marca 2017 r. nie zostały one zakończone prawomocnym orzeczeniem). Ponadto, wobec jednego z podmiotów⁹ sprawa została rozstrzygnięta wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na korzyść GUS¹⁰. Sprawa nie została ostatecznie zakończona z uwagi na złożoną skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- w Urzędzie Statystycznym we Wrocławiu podejmowane działania (skierowanie sprawy do sądu powszechnego, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej i komornika sądowego), mające na celu odzyskanie od kontrahenta na rzecz Urzędu Statystycznego zaległości w kwocie 223,6 tys. zł, okazały się nieskuteczne i do dnia 28 marca 2017 r. zaległości te nie zostały wyegzekwowane.

W 2016 r. w GUS (dysponent III stopnia) oraz w kontrolowanych trzech urzędach statystycznych nie było przypadków zaniechania poboru należności budżetowych, przedawnienia oraz nie podejmowano decyzji o ich umorzeniu.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

Wydatki budżetu państwa w 2016 r. w części 58 zostały zrealizowane w kwocie 409 659,3 tys. zł, co stanowiło 97,4% planu po zmianach (420 759,3 tys. zł). W porównaniu do roku 2015 (398 102,0 tys. zł) nastąpił wzrost wydatków o 11 557,3 tys. zł, tj. o 2,9%.

⁸ Kwota netto bez podatku VAT.

⁹ I Oddział ZUS w Warszawie, dotyczy należności z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości pozostającej w trwałym zarządzie GUS.

¹⁰ W dniu 17 czerwca 2016 r. ZUS wniósł do Naczelnego Sądu Administracyjnego skargę kasacyjną od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 18 lutego 2016 r. w przedmiocie stwierdzenia nieodpłatnego nabycia z mocy prawa własności nieruchomości położonej przy ul. 1 Sierpnia 21 w Warszawie. Z dniem 31 grudnia 2013 r. upłynął termin obowiązywania porozumienia zawartego w dniu 1 czerwca 1995 r. pomiędzy GUS a ZUS w zakresie wspólnego użytkowania pomieszczeń w budynku posadowionym na ww. nieruchomości, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w trwałym zarządzie GUS na podstawie dwóch decyzji Ministra Skarbu z 29 i 30 października 2012 r. W związku z powyższym, od 2014 r. GUS obciążał ZUS fakturami za czynsz z tytułu bezumownego korzystania z pomieszczeń w budynku położonym na ww. nieruchomości. Zdaniem GUS Zakład Ubezpieczeń Społecznych nigdy nie nabył prawa do zarządu ww. nieruchomością.

W czterech kontrolowanych urzędach wydatki budżetu państwa w 2016 r. zostały zrealizowane w kwocie 153 507,4 tys. zł (tj. 37,5% ogółu wydatków w części) i od 89,1% (w GUS jako dysponencie III stopnia) do 99,9% (w Urzędzie Statystycznym w Poznaniu) planu po zmianach. Niskie wykonanie limitu wydatków wynikało głównie z oszczędności uzyskanych w postępowaniach przetargowych oraz niższych niż zakładano kosztów podróży zagranicznych pracowników GUS uczestniczących w konferencjach, seminariach oraz spotkaniach związanych z realizacją projektów.

W porównaniu do 2015 r. wydatki zrealizowane przez kontrolowane jednostki były wyższe o 5 631,9 tys. zł (tj. o 3,6%), głównie z powodu zwiększenia wydatków na wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń.

Zestawienie wydatków budżetu państwa w 2016 r., według klasyfikacji budżetowej, przedstawiono w załączniku nr 2 do niniejszej Informacji.

W układzie rodzajowym (grup paragrafów wydatków) wydatki w części 58 przedstawiały się następująco:

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 1 026,0 tys. zł (0,3% wydatków w części), co stanowiło 97,9% planu po zmianach (1 047,6 tys. zł). W porównaniu do 2015 r. wydatki te były wyższe o 4,7 tys. zł, tj. o 0,5%. Przeznaczono je m.in. na świadczenia rzeczowe dla pracowników na podstawie przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. Niepełna realizacja planu wydatków wynikała głównie z niższych niż planowano wydatków na refundację pracownikom kosztów zakupu okularów.

Zrealizowane **wydatki bieżące jednostek budżetowych** wyniosły 403 116,8 tys. zł (98,4% wydatków w części), co stanowiło 97,7% planu po zmianach (412 546,2 tys. zł). Były one wyższe od wykonania w 2015 r. o 14 732,8 tys. zł, tj. o 3,8%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 350 115,3 tys. zł (99,8% planu po zmianach). Wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi), według sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa, były wyższe w porównaniu z 2015 r. o 24 618,9 tys. zł, tj. o 7,6%.

Zgodnie ze sprawozdaniem za IV kwartał 2016 r. o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70), w którym ujmowane są wynagrodzenia finansowane z budżetu państwa i budżetu środków europejskich, przeciętne zatrudnienie w 2016 r. w części 58, w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło 5 834 osoby. W stosunku do 2015 r. było ono niższe o 81 osób. Zmniejszenie zatrudnienia wynikało z naturalnej fluktuacji kadr służb statystyki m.in. z uwagi na nabycie praw do emerytury, a także długotrwałe nabory, zwłaszcza w służbie cywilnej. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w części 58 w 2016 r. wyniosło 4 246,00 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2015 r. było wyższe o 340,00 zł, tj. o 8,7% w związku ze wzrostem w 2016 r. wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Przeciętne zatrudnienie w 2016 r. w jednostkach kontrolowanych, w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło od 365 (w Urzędzie Statystycznym we Wrocławiu) do 832 (w GUS jako dysponencie III stopnia) osób, a przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego wyniosło od 3 500,00 zł (w Urzędzie Statystycznym w Krakowie) do 5 400,00 zł (w GUS jako dysponencie III stopnia).

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w 2016 r. przedstawiono w załączniku nr 3 do niniejszej Informacji.

Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 5 516,5 tys. zł (1,3% wydatków w części), co stanowiło 77,0% planu po zmianach (7 165,5 tys. zł). W porównaniu do 2015 r. wydatki te były niższe o 3 180,2 tys. zł, tj. o 36,6%.

Zobowiązania w części 58 na koniec 2016 r. wyniosły 24 321,0 tys. zł i były wyższe o 6,7% niż kwota zobowiązań na koniec 2015 r. (22 795,0 tys. zł). Były to zobowiązania niewymagalne z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi (23 801,6 tys. zł) oraz zakupu towarów i usług, których termin płatności wyznaczony był na 2017 r. (519,4 tys. zł).

Badaniem NIK objęto prawidłowość realizacji przez cztery skontrolowane jednostki wydatków budżetu państwa w 2016 r., w tym prawidłowość trybów udzielania zamówień publicznych oraz stosowania wyłączeń ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych¹¹ (dalej ustawa Pzp) w kwocie 14 198,3 tys. zł (bieżące – 11 040,7 tys. zł i majątkowe – 3 157,6 tys. zł), na podstawie próby¹² wydatków poniesionych w 2016 r., która stanowiła 3,5% wydatków budżetu państwa w części 58 (9,2% wydatków GUS – dysponent III stopnia i trzech urzędów statystycznych). Objęte szczegółowym badaniem wydatki zostały w całości poniesione przez jednostki kontrolowane na realizację zadania 1.11 – *Statystyka publiczna*.

W ramach powyższej próby badaniem objęto prawidłowość stosowania procedur określonych w ustawie Pzp w odniesieniu do siedmiu postępowań¹³ o udzielenie zamówienia publicznego na łączną kwotę 4 057,4 tys. zł przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego oraz 13 zamówień¹⁴ na łączną kwotę 568,2 tys. zł, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy Pzp na mocy art. 4 pkt 8 tej ustawy (zamówienia o wartości nieprzekraczającej równowartości wyrażonej w złotych kwoty 30,0 tys. euro).

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planami finansowymi poszczególnych jednostek oraz umowami, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostek, a także zgodnie z obowiązującymi przepisami. Badanie prawidłowości wyboru trybów

¹¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm.

¹² Próba dotyczyła wydatków wylosowanych metodą monetarną MUS (metoda statystyczna, w której prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej dowodem) poniesionych przez czterech objętych kontrolą dysponentów III stopnia w łącznej kwocie 13 422,2 tys. zł oraz próby wydatków dobranych w sposób celowy (wg osądu kontrolera) w kwocie 775,9 tys. zł.

¹³ W trybie przetargu nieograniczonego przeprowadzono postępowania: w GUS (dysponent III stopnia – na usługi cateringowe dla potrzeb spotkań organizowanych w GUS na kwotę 129,8 tys. zł; zakup i dostawę sprzętu informatycznego na kwotę 648,0 tys. zł; kompleksową obsługę spotkań oraz wydarzeń organizowanych przez GUS na kwotę 798,9 tys. zł; przebudowę Archiwum GUS wraz z zakupem i dostawą regałów przesuwanych – etap II na kwotę 2 140,2 tys. zł; w Urzędzie Statystycznym w Krakowie – na wykonanie nowego przyłącza kanalizacyjnego do budynku na kwotę 159,6 tys. zł; w Urzędzie Statystycznym we Wrocławiu – na remont elewacji budynku Oddziału Urzędu w Jeleniej Górze na kwotę 180,9 tys. zł.

¹⁴ Zamówienia o wartości poniżej 30,0 tys. euro przeprowadzone: w GUS (dysponent III stopnia) – m.in. na świadczenie usług inżynierskich i projektowych oraz wykonywanie ekspertyz na kwotę 106,8 tys. zł; dostawę tonerów i materiałów eksploatacyjnych do urządzeń wielofunkcyjnych na kwotę 75,9 tys. zł; wykonanie dzieła polegającego na prezentacji założeń i udzielaniu wyjaśnień dotyczących wdrażania rachunku satelitarnego organizacji non-profit i innych podmiotów ekonomii społecznej na kwotę 6,0 tys. zł; organizacji Międzynarodowego Seminarium Metodologicznego na kwotę 17,1 tys. zł; w Urzędzie Statystycznym w Krakowie – na zakup ręczników dla rodzin biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych w 2016 r. oraz materiałów eksploatacyjnych dla urzędu; w Urzędzie Statystycznym w Poznaniu – na zakup: na potrzeby badania budżetów gospodarstw domowych 3 192 kompletów łyżeczek z logo GUS za kwotę 77,7 tys. zł, dwóch serwerów IBM za kwotę 57,7 tys. zł oraz oprogramowania komputerowego za kwotę 32,5 tys. zł; w Urzędzie Statystycznym we Wrocławiu – na remont pokrycia dachowego i wymianę okien dachowych budynku Oddziału Urzędu w Wałbrzychu na kwotę 83,9 tys. zł, opracowania kompleksowej dokumentacji aplikacyjnej, zawierającej wniosek o dofinansowanie termomodernizacji budynku Urzędu na kwotę 36,1 tys. zł oraz budynku Oddziału Urzędu w Wałbrzychu na kwotę 29,2 tys. zł, jak i budynku Urzędu na kwotę 44,2 tys. zł.

udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania ustawy Pzp, jak i badanie w zakresie stosowania procedur określonych w ustawie Pzp nie wykazało nieprawidłowości.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

W 2016 r. w części 58 zrealizowano wydatki budżetu środków europejskich w kwocie 94,6 tys. zł, co stanowiło 1,0% kwoty planowanej w ustawie budżetowej (9 046,0 tys. zł). Wydatki te zostały zrealizowane, przez GUS (dysponent III stopnia) oraz Urząd Statystyczny w Krakowie, na realizację projektu pn. *Zintegrowany System Monitorowania Sektora Ekonomii Społecznej* w ramach PO WER 2014–2020. W porównaniu do 2015 r. nastąpiło znaczące zmniejszenie wydatków o 28 805,9 tys. zł, tj. o 99,7%.

Niższy niż planowano poziom wydatków z budżetu środków europejskich wynikał m.in. z:

- przesunięcia na 2017 r. realizacji prac badawczych spowodowanego opóźnieniem procesu uzgodnienia między GUS i Ministerstwem Rozwoju w zakresie zatwierdzenia listy tematów badawczych planowanych do realizacji w ramach projektów w PO PT 2014–2020¹⁵ oraz w związku z wprowadzaniem zmian w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014–2020*;
- przesunięcia terminów rozpoczęcia realizacji projektów realizowanych w ramach PO WER 2014–2020:
  - na drugą połowę 2016 r. projektu pn. *Zintegrowany System Monitorowania Sektora Ekonomii Społecznej* – z uwagi na długotrwały proces oceny wniosku o dofinansowanie oraz późniejsze niż zakładano podpisanie porozumienia partnerskiego pomiędzy GUS a Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
  - na 2017 r. projektu pn. *System Monitorowania Usług Publicznych – koncepcja SMUP* – z uwagi na opóźnienia w procesie przygotowania i opiniowania dokumentacji projektu przez beneficjenta projektu, tj. przez ówczesne Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji¹⁶ oraz zmianę zakresu merytorycznego projektu, skrócono okres jego realizacji (z 36 na 24 miesiące);
- rezygnacji z realizacji projektu *Akademia Rozwoju Kompetencji Statystycznych* – z powodu zmiany wymagań określonych w wytycznych programowych PO WER 2014–2020;
- przesunięcia realizacji projektu *Termomodernizacja budynku Głównego Urzędu Statystycznego* z 2016 r. na 2017 r. (w ramach projektu w PO IS 2014–2020¹⁷), spowodowanego długotrwałym procesem oceny wniosku o dofinansowanie przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zestawienie wydatków budżetu środków europejskich w 2016 r. przedstawiono w załączniku nr 4 do niniejszej Informacji.

Badaniem objęto prawidłowość realizacji wydatków w 2016 r. poniesionych z budżetu środków europejskich przez GUS (dysponent III stopnia) i Urząd Statystyczny w Krakowie na łączną kwotę 60,2 tys. zł¹⁸ (63,6% wydatków w części 58). Objęte szczegółowym badaniem wydatki zrealizowano prawidłowo, do wysokości określonej w planach finansowych oraz na cele i zadania określone w decyzji

¹⁵ Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014–2020. Projekt pt. *Statystyka dla polityki spójności. Wsparcie systemu monitorowania polityki spójności w perspektywie finansowej 2014–2020 oraz programowania i monitorowania polityki spójności po 2020 r.*

¹⁶ Obecnie beneficjentem tego projektu jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

¹⁷ Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020.

¹⁸ Doboru próby dokonano w sposób celowy.

o dofinansowanie, w okresie kwalifikowalności i rzetelnie udokumentowane. Płatności realizowano w szczególności na dodatki zadaniowe do wynagrodzeń wraz z pochodnymi osób zaangażowanych w realizację projektu oraz na organizację Międzynarodowego Seminarium Metodologicznego, z zachowaniem wymaganych terminów.

Dysponent części 58, w ramach sprawowania nadzoru i kontroli, o których mowa w art. 175 ust. 1 i 2 upf prowadził analizę za I półrocze 2016 r. z wykonania dochodów i wydatków budżetowych oraz zapewnił prowadzenie kontroli wewnętrznych i audytowych, których wyniki były podstawą do formułowania zaleceń do jednostek i komórek kontrolowanych.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

W 2016 r. wydatki w części 58 zostały poniesione w szczególności na zadania związane z przygotowaniem i realizacją badań statystycznych, udostępnianiem i rozpowszechnianiem informacji statystycznych oraz prowadzeniem rejestrów: TERYT i REGON (m.in.: udostępniono, zarówno w formie książkowej jak i w Internecie oraz na płytach CD-ROM, 151 publikacji obejmujących w szczególności roczniki zbiorcze, branżowe, studia i analizy statystyczne, informacje i opracowania statystyczne). W ramach wydatków bieżących dominującą pozycję stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 350 115,3 tys. zł (86,9% wydatków bieżących). Ponadto w ramach wydatków bieżących sfinansowano m.in.: seminaria, konferencje, szkolenia oraz studia podyplomowe i doktoranckie dla pracowników, podróże służbowe krajowe i zagraniczne, opracowania z zakresu statystyki publicznej i prace badawcze. W efekcie zrealizowanych wydatków majątkowych w kwocie 5 516,5 tys. zł (wraz z wydatkami na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej) m.in.:

- przebudowano archiwum GUS i budynek Urzędu Statystycznego w Opolu (3 357,3 tys. zł);
- zakupiono sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem na potrzeby realizacji projektów w ramach PO PT 2014–2020¹⁹ (663,6 tys. zł);
- zakupiono regały do archiwum GUS (282,9 tys. zł);
- wybudowano nowe przyłącze kanalizacyjne do budynku Urzędu Statystycznego w Krakowie (159,6 tys. zł);
- zaadaptowano pomieszczenia na potrzeby archiwum zakładowego Centrum Informatyki Statystycznej w Warszawie (116,2 tys. zł).

Badaniem kontrolnym pod względem prawidłowości określenia celów i mierników ich realizacji, rzetelności monitoringu mierników oraz stopnia osiągnięcia zaplanowanych celów w części 58 objęto:

- zadanie 1.11 – *Statystyka publiczna*²⁰, którego celami były:
  - dostarczanie zgodnych z potrzebami użytkowników rzetelnych, obiektywnych i systematycznych informacji o sytuacji gospodarczej, demograficznej, społecznej i środowiska naturalnego oraz tworzenie i aktualizacja centralnej elektronicznej bazy danych o podmiotach gospodarki narodowej, którego miernikiem był wskaźnik realizacji krajowych zobowiązań Prezesa GUS dotyczących publikowania „Komunikatów i obwieszczeń Prezesa GUS” oraz międzynarodowych transmisji danych do Eurostatu wynikających z zapisów ustawowych i aktów prawnych UE,

¹⁹ Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014–2020.

²⁰ Zadanie realizowane w ramach funkcji 1. Zarządzanie państwem.

- zapewnienie jednolitego sposobu kodowania obiektów terytorialnych w celu wykorzystania w publicznych i systemach informatycznych administracji publicznej, którego miernikiem była kompletność rejestrów urzędowych oraz,
- podzadanie 1.11.1 – *Prace statystyczne i rozwojowe*, którego celem było zapewnienie wynikowych informacji statystycznych i dostosowanie do zmieniających się uwarunkowań, a miernikiem wskaźnik skuteczności podejmowanych działań w zakresie realizacji badań, udostępniania informacji i prac rozwojowych,
- podzadanie 1.11.2 – *Prowadzenie krajowych rejestrów urzędowych*, którego celem było tworzenie i aktualizacja centralnej elektronicznej bazy informacji o podmiotach gospodarki narodowej oraz zapewnienie jednolitego sposobu kodowania obiektów terytorialnych w celu wykorzystania w innych rejestrach publicznych i systemach informacyjnych administracji publicznej, a miernikiem kompletność rejestrów urzędowych,
- działanie 1.11.1.3 – *Prace rozwojowe*, którego celem było zapewnienie rozwoju metodologii badań statystycznych, nowych metod i narzędzi produkcji danych statystycznych oraz krajowych standardów klasyfikacyjnych, z uwzględnieniem ich spójności z systemem międzynarodowych klasyfikacji statystycznych, a miernikiem odsetek prac rozwojowych zrealizowanych do zaplanowanych.

Badanie wykazało, że:

- cele zadania 1.11, podzadań i działania oraz mierniki realizacji ich celów zostały określone zgodnie z wymogami noty budżetowej²¹, z wyłączeniem nieprawidłowości przedstawionej poniżej;
- monitoring mierników prowadzony był systematycznie przez dysponenta części na podstawie rzetelnych źródeł danych (m.in. ewidencji księgowej, informacji składanych przez jednostki i komórki organizacyjne właściwe dla realizacji działań objętych miernikami);
- wartości mierników realizacji celów dla:
  - zadania 1.11 – *Statystyka publiczna* osiągnęły założony poziom, tj. wskaźnik realizacji krajowych zobowiązań Prezesa GUS dotyczących publikowania "Komunikatów i obwieszczeń Prezesa GUS" oraz międzynarodowych transmisji danych do Eurostatu wynikających z zapisów ustawowych i aktów prawnych UE oraz kompletność rejestrów urzędowych, zgodnie z założeniami zrealizowano w 100%;
  - podzadania 1.11.2 – *Prowadzenie krajowych rejestrów urzędowych* osiągnął założony poziom, tj. kompletność rejestrów urzędowych zgodnie z założeniami zrealizowano w 100%;
  - podzadania 1.11.1 – *Prace statystyczne i rozwojowe* wartości miernika realizacji celu, tj. wskaźnik skuteczności podejmowanych działań w zakresie realizacji badań, udostępniania informacji i prac rozwojowych osiągnięto nieznacznie poniżej planu (planowano 99,8%, zrealizowano 99,3%). Niższy niż zakładano poziom realizacji miernika wynikał m.in. z późniejszego przyjęcia aktualizacji Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Spójności oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz odstąpienia od kontynuacji prac nad dwoma pracami metodologicznymi²².

²¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016 (Dz. U. poz. 955, ze zm.).

²² Prace metodologiczne: 3.004 – Migracje wewnętrzne i zagraniczne oraz szacunki ludności wg koncepcji *usual residence* – rozpoznawanie źródeł, ocena możliwości pozyskania danych i ich, jakości oraz 3.217 – Szacunki liczby i struktury ludności wg podziału terytorialnego w świetle zniesienia obowiązku meldunkowego.

W działalności GUS dotyczącej wydatków budżetu państwa stwierdzono nieprawidłowość, która polegała na niewłaściwym określeniu sposobu wyliczania miernika realizacji celu działania pn. *Prace rozwojowe*. Jako miarę celów prac rozwojowych przyjęto odsetek prac zrealizowanych do zaplanowanych, natomiast przy wyliczaniu wartości miernika uwzględniano nie tylko prace zakończone, ale również prace rozpoczęte i trwające w okresie sprawozdawczym. Przyjęcie takiej metodologii liczenia miernika było niezgodne z pkt 4 ust. 68 rozdziału 5 – *Budżet zadaniowy*, załącznika nr 53 – *Szczegółowy sposób opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej*, do noty budżetowej, który stanowi, że miernik ma wskazywać stopień realizacji celu.

Dyrektor Generalna GUS poinformowała, że ze względu na charakter prac metodologicznych mogą się one rozpoczynać w różnych okresach danego roku, obejmować okres krótszy niż rok, być realizowane nie tylko w danym roku, lecz również mogą być kontynuowane w roku następnym, a nawet przez kilka kolejnych lat. Co do zasady prace te wykonywane są etapami, w których realizowane są konkretne działania, nieobejmujące cyklu roku kalendarzowego. Działania, które przeprowadzane są w danym roku, GUS uznawał za realizację pracy metodologicznej, co w niektórych przypadkach oznacza zrealizowanie pracy, a w innych – zrealizowanie postawionych zadań w ramach danej pracy.

W ocenie NIK, jakkolwiek wskazane przez Dyrektora Generalną „częstkowe” efekty prac rozwojowych mogłyby służyć pomiarowi stopnia realizacji celów tych prac, przyjęty przez GUS miernik jednoznacznie odnosi się do prac rozwojowych zrealizowanych. Zatem przyjęta i wykazana w *Formularzu opisowym miernika do dokonania pomiaru i oceny postępów osiągnięcia celów działania*, metodologia liczenia ww. miernika, uwzględniająca nie tylko prace zakończone, ale również prace rozpoczęte i trwające w okresie sprawozdawczym, jest z tym miernikiem niespójna i powoduje, że pomiar nie oddaje w rzeczywistości osiągniętego w 2016 r. rezultatu, jakim miała być faktycznie liczba zrealizowanych prac rozwojowych w odniesieniu do zaplanowanych.

W ramach wynikającego z art. 175 ust. 1 pkt 4 ufp obowiązku nadzoru i kontroli skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym, na podstawie mierników stopnia realizacji celów, dysponent części 58 monitorował realizację planów jednostkowych w układzie zadaniowym m.in. poprzez:

- comiesięczne zbieranie i weryfikowanie danych z wykonania wydatków w układzie zadaniowym;
- kontrolę danych wykazywanych w sprawozdaniach Rb-BZ1, w powiązaniu z danymi w sprawozdaniach: Rb-28, Rb-28 Programy i Rb-28 UE;
- identyfikowanie ryzyk niewykonania wartości miernika, jego istotności w oparciu o zbieranie z jednostek służb statystyki publicznej w okresach kwartalnych sprawozdań z wykonania planu działania w układzie zadaniowym oraz dokonywanie efektywności i skuteczności ich realizacji.

3. Sprawozdania

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia przez dysponenta części 58 – GUS łącznych rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań jednostkowych GUS (dysponent III stopnia) i trzech urzędów statystycznych (w Krakowie, Poznaniu i we Wrocławiu) za 2016 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania planu budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez

państwa członkowskie EFTA z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy);

- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1);

oraz w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r., tj. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 58 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych czterech objętych kontrolą jednostkach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty w kontrolowanych jednostkach system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Sprawozdania łączne i jednostkowe zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²³.

---

²³ Rozporządzenia Ministra Finansów: z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.), z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 298 poz. 1766).

IV. Ustalenia innych kontroli

W II półroczu 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Głównym Urzędzie Statystycznym kontrolę *Klauzule społeczne w zamówieniach publicznych udzielanych przez administrację publiczną*²⁴. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do 30 kwietnia 2016 r.

NIK oceniła, że w GUS zapewniono warunki dla stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych. Podjęte już w 2013 r. działania na rzecz zwiększenia skali ich stosowania polegały w szczególności na rozpowszechnieniu w GUS informacji o zaleceniach Rady Ministrów²⁵, zorganizowaniu szkoleń w tym zakresie oraz wdrożeniu regulacji dotyczących stosowania klauzul społecznych w udzielanych zamówieniach publicznych.

Zakładane cele społeczne osiągnięto w przypadku czterech z dziesięciu objętych badaniem umów zawartych w wyniku postępowań przeprowadzonych w trybach ustawy Pzp oraz w przypadku czterech z pięciu objętych badaniem zamówień podprogowych.

W trakcie kontroli NIK²⁶ stwierdzono nieprawidłowości, które polegały na:

- nieokreśleniu w SIWZ dotyczących dwóch zamówień publicznych sposobu dokumentowania zatrudnienia pracowników, oraz uprawnień zamawiającego do kontroli spełnienia wymagań odnośnie liczby zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w trakcie realizacji zamówienia, co było niezgodne z art. 36 ust. 2 pkt 9 lit. b) i c) ustawy Pzp;
- niepodejmowaniu działań wobec wykonawców, którzy nie spełniali wymagań dotyczących klauzul społecznych, pomimo posiadania w okresie objętym kontrolą dokumentów umożliwiających takie działanie;
- nieegzekwowaniu lub na nieskutecznym egzekwowaniu wykonania przez wykonawców obowiązków wynikających z ośmiu umów, w których zastosowano klauzule społeczne; nierzetelnym sporządzeniu Informacji o stosowaniu klauzul społecznych w zamówieniach publicznych w 2015 r. przekazanej Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych.

NIK wniosowała o:

- wzmocnienie przez Dyrektora Generalnego i dyrektorów komórek organizacyjnych nadzoru nad realizacją przez wykonawców postanowień dotyczących klauzul społecznych;
- opracowywanie SIWZ, w których przewiduje się zastosowanie klauzul społecznych, zgodnie z wymogami określonymi w ustawie Pzp;
- wyegzekwowanie od wykonawców kar umownych naliczonych z tytułu niezrealizowania postanowień umów dotyczących klauzul społecznych.

Kontrola wykonania budżetu państwa w 2016 r. wykazała, że dwa pierwsze wnioski pokontrolne zostały zrealizowane, trzeci wniosek jest w trakcie realizacji. Do 31 marca 2017 r. GUS wyegzekwował od wykonawców kary umowne na łączną kwotę 140 140,85 zł, a w stosunku do trzech podmiotów trwają postępowania sądowe.

²⁴ P/16/004.

²⁵ Zalecenia Rady Ministrów z 28 lipca 2015 r. w sprawie stosowania przez administrację rządową klauzul społecznych przy zamówieniach publicznych.

²⁶ Badanie przeprowadzono na podstawie dziesięciu umów zawartych w wyniku przetargów nieograniczonych oraz pięciu umów zawartych na podstawie zamówień podprogowych.

V. Informacje dodatkowe

W wystąpieniu pokontrolnym z wykonania budżetu państwa w 2015 r., skierowanym do Prezesa GUS²⁷, NIK sformułowała wnioski pokontrolne, dotyczące:

- 1) wyeliminowania przypadków dokonywania niecelowych i niegospodarnych wydatków na skutek nierzetelnego zawierania umów,
- 2) zwiększenia nadzoru nad dokonywaniem ocen ofert, składanych przez Wykonawców w związku z prowadzonymi postępowaniami o udzielenie zamówienia publicznego, pod kątem spełnienia warunków określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w obszarach, o których mowa w ww. wnioskach, a w GUS podjęto systemowe działania w celu ograniczenia ryzyka powstania takich nieprawidłowości, zatem NIK uznaje, że wnioski pokontrolne zostały zrealizowane.

W wystąpieniu pokontrolnym z wykonania budżetu państwa w 2016 r., skierowanym do Prezesa GUS²⁸, NIK wnioskuje o zapewnienie spójności pomiędzy metodologią liczenia miernika działania 1.11.1.3 – *Prace rozwojowe* i rezultatami, które ten miernik ma odzwierciedlać, w danym okresie sprawozdawczym.

W wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do p.o. Dyrektora Urzędu Statystycznego w Krakowie (21 marca 2017 r.), Dyrektora Urzędu Statystycznego w Poznaniu (24 marca 2017 r.) i Dyrektora Urzędu Statystycznego we Wrocławiu (28 marca 2017 r.), nie sformułowano wniosków pokontrolnych.

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Prezes Głównego Urzędu Statystycznego pismem z dnia 9 maja 2017 r. poinformował m.in., że podjęte zostały prace w zakresie zapewnienia spójności pomiędzy przyjętą metodologią liczenia miernika 1.11.1.3 – *Prace rozwojowe* i rezultatami, które ten miernik ma odzwierciedlać w danym okresie sprawozdawczym. Poinformował również, że GUS dołoży wszelkich starań, aby nowy formularz BZCM dla ww. działania uwzględniony został w pracach nad projektem budżetu na rok 2018.

²⁷ Tekst ujednolicony wystąpienia – zgodnie z treścią uchwały Nr 27/2016 Kolegium Najwyższej Izby Kontroli z dnia 25 maja 2016 r. (Nr wystąpienia: KAP-410.001.10.2016 z dnia 1 czerwca 2016 r.).

²⁸ Wystąpienie przesłano przy piśmie z dnia 26 kwietnia 2017 r.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe w części 58 – Główny Urząd Statystyczny

Lp.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, część 58 – Główny Urząd Statystyczny, w tym:	3 306,6	2 591,0	2 620,0	79,2	101,1
1.	Dział 150 – Przetwórstwo przemysłowe	325,9	324,0	275,0	84,4	84,9
1.1.	Rozdział 15001 – Drukarnie, w tym:	325,9	324,0	275,0	84,4	84,9
1.1.1.	§ 0830 – Wpływy z usług	180,5	170,0	129,1	71,5	75,9
1.1.2.	§ 0840 – Wpływy ze sprzedaży wyrobów	117,3	134,0	127,8	109,0	95,4
2.	Dział 720 – Informatyka	533,0	222,0	340,6	63,9	153,4
2.1.	Rozdział 72001 – Działalność Centrum Informatyki Statystycznej, w tym:	430,1	156,0	273,5	63,6	175,3
2.1.1.	§ 0830 – Wpływy z usług	292,2	90,0	188,5	64,5	209,4
2.1.2.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	56,1	30,0	53,5	95,4	178,3
2.2.	Rozdział 72002 – Inne jednostki usług informatycznych, w tym:	102,9	66,0	67,1	65,2	101,6
2.2.1.	§ 0830 – Wpływy z usług	91,9	58,0	56,0	60,9	96,5
3.	Dział 750 – Administracja publiczna	2 447,8	2 045,0	2 004,4	81,9	98,0
3.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, w tym:	1 249,1	1 340,0	1 199,3	96,0	89,5
3.1.1.	§ 0580 – Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	55,9	-	225,4	403,0	-
3.1.2.	§ 0750 – Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	122,2	122,0	109,0	89,2	89,3
3.1.3.	§ 0830 – Wpływy z usług	889,2	1 100,0	793,9	89,3	72,2
3.2.	Rozdział 75007 – Jednostki terenowe podległe naczelnym i centralnym organom administracji rządowej, w tym:	1 170,2	694,0	794,1	67,9	114,4
3.2.1.	§ 0750 – Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	150,9	154,0	115,0	76,2	74,7
3.2.2.	§ 0830 – Wpływy z usług	710,0	433,0	528,6	74,4	122,1

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016 znowelizowana 20 października i 15 grudnia 2016 r.

Załącznik 2. Wydatki budżetu państwa w części 58 – Główny Urząd Statystyczny

Lp.	Wyszczególnienie	2015 r.		2016 r.		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, część 58 – Główny Urząd Statystyczny, w tym:	398 102,0	416 156,0	420 759,3	409 659,3	102,9	98,4	97,4
1.	Dział 150 – Przetwórstwo przemysłowe	8 966,2	9 127,0	9 127,0	9 125,2	101,8	100,0	100,0
1.1.	Rozdział 15001 – Drukarnie, w tym:	8 966,2	9 127,0	9 127,0	9 125,2	101,8	100,0	100,0
1.1.1.	§ 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników	5 822,8	6 202,0	6 171,3	6 171,3	106,0	99,5	100,0
1.1.2.	§ 4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne	421,2	497,0	428,0	428,0	101,6	86,1	100,0
1.1.3.	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	1 080,7	959,0	1 090,1	090,1	100,9	113,7	100,0
1.1.4.	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	571,7	-	-	575,3	100,6	-	-
2.	Dział 720 – Informatyka	180 064,5	192 282,0	192 286,3	192 030,3	106,6	99,9	99,9
2.1.	Rozdział 72001 – Działalność Centrum Informatyki Statystycznej, w tym:	21 722,5	22 992,0	22 741,4	22 705,0	104,5	98,8	99,8
2.1.1.	§ 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników	12 270,9	13 220,0	13 238,3	13 238,3	107,9	100,1	100,0
2.1.2.	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	2 181,1	2 042,0	2 325,0	2 324,9	106,6	113,9	100,0
2.1.3.	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	1 242,3	-	-	1 473,5	118,6	-	-
2.1.4.	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	1 837,8	-	-	1 572,9	85,6	-	-
2.2.	Rozdział 72002 – Inne jednostki usług informatycznych, w tym:	158 342,0	169 290,0	169 544,9	169 325,3	106,9	100,0	99,9
2.2.1.	§ 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników	27 386,3	28 496,0	29 618,1	29 616,9	108,1	103,9	100,0
2.2.2.	§ 4020 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	88 183,4	94 537,0	93 778,7	93 777,8	106,3	99,2	100,0
2.2.3.	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	20 252,9	19 141,0	21 327,2	21 326,7	105,3	111,4	100,0
3.	Dział 750 – Administracja publiczna	209 062,3	214 735,0	219 334,0	208 496,4	99,7	97,1	95,1
3.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, w tym:	93 634,1	91 281,0	88 922,5	78 680,2	84,0	86,2	88,5
3.1.1.	§ 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników	3 899,3	3 054,0	4 348,7	4 267,8	109,5	139,7	98,1
3.1.2.	§ 4020 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	40 822,6	46 023,0	43 752,4	43 748,5	107,2	95,1	100,0
3.1.3.	§ 4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3 257,9	3 785,0	3 275,3	3 272,2	100,4	86,5	99,9
3.1.4.	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	7 779,6	7 585,0	8 246,8	8 230,2	105,8	108,5	99,8
3.2.	Rozdział 75007 – Jednostki terenowe podległe naczelnym i centralnym organom administracji rządowej, w tym:	108 883,1	113 489,0	117 374,3	117 013,6	107,5	103,1	99,7
3.2.1.	§ 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników	14 656,6	15 304,0	16 173,5	16 169,6	110,3	105,7	100,0
3.2.2.	§ 4020 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	59 857,4	63 219,0	64 251,8	64 250,6	107,3	101,6	100,0
3.2.3.	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	13 220,0	12 253,0	14 041,2	14 034,4	106,2	114,5	100,0
3.2.4.	§ 6050 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	575,7	1 765,0	1 911,1	1 906,5	331,2	108,0	99,8
3.3.	Rozdział 75056 – Spis powszechny i inne, w tym:	4 929,7	8 597,0	11 582,7	11 348,1	230,2	132,0	98,0
3.3.1.	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	1 881,3	-	-	2 569,3	136,6	-	-
3.4.	Rozdział 75095 – Pozostała działalność, w tym:	1 428,6	1 368,0	1 454,5	1 454,5	101,8	106,3	100,0
3.4.1.	§ 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników	923,9	956,0	966,0	966,0	104,6	101,0	100,0
3.4.2.	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	161,4	150,0	170,9	170,9	105,9	113,9	100,0
4.	Dział 752 – Obrona narodowa	9,0	12,0	12,0	7,4	82,2	61,7	61,7
4.1.	Rozdział 75212 – Pozostałe wydatki obronne, tym:	9,0	12,0	12,0	7,4	82,2	61,7	61,7
4.1.1.	§ 4550 – Szkolenia członków korpusu służby cywilnej	1,1	-	5,1	5,1	463,6	-	100,0

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016 znowelizowana 20 października i 15 grudnia 2016 r.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 58 – Główny Urząd Statystyczny

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015 r.			Wykonanie 2016 r.			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób ²⁾	tys. zł	zł	osób ²⁾	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Część 58 – Ogółem, według statusów zatrudnienia³⁾, w tym:		5 915	277 278,6	3 906	5 834	297 258,8	4 246	108,7
01 – Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń		1 726	69 843,6	3 372	1 722	75 349,0	3 646	108,1
02 – Osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe		4	539,0	11 229	4	728,9	15 185	135,2
03 – Członkowie korpusu służby cywilnej		4 185	206 896,0	4 120	4 108	221 180,9	4 487	108,9
1.	Dział 150 – Przetwórstwo przemysłowe	112	6 244,0	4 646	109	6 599,3	5 045	108,6
1.1.	Rozdział 15001 – Drukarnie	112	6 244,0	4 646	109	6 599,3	5 045	108,6
01 – Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń		112	6 244,0	4 646	109	6 599,3	5 045	108,6
2.	Dział 720 – Informatyka	3 152	138 929,0	3 673	3 090	148 814,5	4 013	109,3
2.1.	Rozdział 72001 – Działalność Centrum Informatyki Statystycznej	246	13 765,1	4 663	246	14 398,7	4 878	104,6
01 – Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń		246	13 765,1	4 663	246	14 398,7	4 878	104,6
2.2.	Rozdział 72002 – Inne jednostki usług informatycznych	2 906	125 163,9	3 589	2 844	134 415,8	3 939	109,7
01 – Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń		845	29 433,1	2 903	837	32 141,4	3 200	110,2
03 – Członkowie korpusu służby cywilnej		2 061	95 730,8	3 871	2 007	102 274,4	4 247	109,7
3.	Dział 750 – Administracja publiczna	2 651	132 105,6	4 153	2 635	141 845,0	4 486	108,0
3.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	839	50 701,1	5 036	832	53 912,5	5 400	107,2
01 – Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń		79	3 631,7	3 831	78	3 778,7	4 037	105,4
02 – Osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe		4	539,0	11 229	4	728,9	15 185	135,2
03 – Członkowie korpusu służby cywilnej		756	46 530,4	5 129	750	49 404,9	5 489	107,0
3.2.	Rozdział 75007 – Jednostki terenowe podległe naczelnym i centralnym organom administracji rządowej	1 789	80 402,3	3 745	1 781	86 899,3	4 066	108,6
01 – Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń		421	15 767,5	3 121	430	17 397,7	3 372	108,0
03 – Członkowie korpusu służby cywilnej		1 368	64 634,8	3 937	1 351	69 501,6	4 287	108,9
3.3.	Rozdział 75095 – Pozostała działalność	23	1 002,2	3 631	22	1 033,2	3 914	107,8
01 – Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń		23	1 002,2	3 631	22	1 033,2	3 914	107,8

¹⁾ Zgodnie z przepisami § 20 pkt 12 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015), w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne (§§ 401 – 405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Cywilnej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).

²⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

³⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik 4. Wydatki budżetu środków europejskich w części 58 – Główny Urząd Statystyczny

Lp.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł				%		
1	2	3	4	5	6	7	9	9
	Część 58 – Główny Urząd Statystyczny, z tego:	28 900,5	9 046,0	9 046,0	94,6	0,3	1,0	1,0
1.	Dział 720 – Informatyka	826,0	324,0	324,0	7,0	0,8	2,2	2,2
1.1.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	826,0	-	-	-	-	-	-
1.2.	Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój	-	324,0	324,0	7,0	-	2,2	2,2
2.	Dział 750 – Administracja publiczna	28 074,5	8 722,0	8 722,0	87,6	0,3	1,0	1,0
2.1.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	27 733,9	-	-	-	-	-	-
2.2.	Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój	-	2 347,0	2 347,0	87,6	-	3,7	3,7
2.3.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	340,6	6 375,0	6 375,0	-	-	-	-

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016 znowelizowana 20 października i 15 grudnia 2016 r.

Załącznik 5. Kalkulacja oceny ogólnej w części 58 – Główny Urząd Statystyczny

Oceny wykonania budżetu w części 58 – GUS dokonano stosując kryteria²⁹ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2016 roku³⁰.

Dochody: 1 199,4 tys. zł³¹ zrealizowane przez GUS (dysponent III stopnia).

Wydatki (łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich): 409 753,9 tys. zł (409 659,3 tys. zł budżet państwa + 94,6 tys. zł budżet środków europejskich).

Łączna kwota G: 410 953,3 tys. zł (1 199,4 tys. zł dochody budżetowe + 409 753,9 tys. zł wydatki budżetowe).

Waga dochodów w łącznej kwocie $Wd = D : G = 1\,199,4 \text{ tys. zł} : 410\,953,3 \text{ tys. zł} = 0,0029$.

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 409\,753,9 \text{ tys. zł} : 410\,953,3 \text{ tys. zł} = 0,9971$.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji dochodów.

Ocena cząstkowa dochodów: 5.

Stwierdzona w trakcie kontroli nieprawidłowość polegała na przyjęciu w działaniu 1.11.1.3 – *Prace rozwojowe*, metodologii liczenia miernika (*Odsetek prac rozwojowych zrealizowanych do zaplanowanych*), uwzględniającej nie tylko prace zakończone, ale również prace rozpoczęte i trwające w okresie sprawozdawczym. Powodowało to, że wynik pomiaru nie obrazował rzetelnie rezultatu, jaki został osiągnięty. Zgodnie z przyjętymi przez NIK kryteriami oceny nieprawidłowość ta nie spowodowała obniżenia oceny ogólnej.

Ocena cząstkowa wydatków: 5.

Wynik końcowy $Wk: 5 \times 0,0029 + 5 \times 0,9971 = 5,0000$.

Ocena ogólna: pozytywna

²⁹ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

³⁰ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

³¹ Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r., kontrola dochodów budżetowych w GUS oprócz analizy danych sprawozdawczych, została rozszerzona o badanie prawidłowości pozyskiwania i ewidencjonowania dochodów oraz postępowania z zaległościami (stwierdzono ich wzrost o ponad 20% w porównaniu do roku ubiegłego). Wielkość dochodów zrealizowanych przez trzy jednostki kontrolowane (Urząd Statystyczny w: Krakowie, Poznaniu i we Wrocławiu) nie uwzględniono przy ustalaniu wartości G, gdyż zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. planowanie i realizacja dochodów nie była w tych jednostkach objęta szczegółowym badaniem.

Załącznik 6. Wykaz jednostek objętych kontrolą

Lp.	Nazwa jednostki	Osoba odpowiedzialna za kontrolowaną działalność		Ocena kontrolowanej działalności*
		Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	
1.	Główny Urząd Statystyczny	Dominik Rozkrut	Prezes GUS	P
2.	Urząd Statystyczny w Krakowie	Agnieszka Chochorowska	p.o. Dyrektora Urzędu	P
3.	Urząd Statystyczny w Poznaniu	Jacek Kowalewski	Dyrektor Urzędu	P
4.	Urząd Statystyczny we Wrocławiu	Małgorzata Wojtkowiak - Jakacka	Dyrektor Urzędu	P

* Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, O – ocena opisowa, N – ocena negatywna.

Załącznik 7. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Minister Rozwoju i Finansów
8. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego
9. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
10. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej